

# Pomhaj Boh!



Cíklo 52.  
25. dez.

Létník 8.  
1898.

## Serbske njedželske lopjenka.

Wudawaju ſo kózdu ſobotu w Šmolerjez knihicjihcežerni w Budyschinje a ſu tam doſtacž ſa ſchtwórtlétneju pſchedplatu 40 np.

### Boži džen.

1. Tim. 1, 15.

**D**owjescz nam tu ſwjath Pawoł pſchipowjeda, kotraž je ſawěſcze wěrna a jara doſtojna, ſo je hódna, ſo ju ſi wjehelj a džakownej wutrobu pſchijimaſch. Woboje njeplaczi wo kózdej powjescz. Někotra ſo roſnježe a tež wěri a poſdžiſcho ſo wutropa, ſo bě njevěrna, druha je wſchaf wěrna, njeplaczi ſe pak mér a wjehelj, ale ſtysl a ſrudobu do wutrobow a domow. Tak ſbožowni ſmý, jo ſměry dženža ſi nowa wěrnu a wubſbožazu powjescz blyſtcež! Tu njeje člowjek ſebi wumyſlil, ale Bóh ſam je ju we ſwojej wěcznej radze wobſamkuſl, do ſtutka ſtajil a pſchipowjedacž dal, wona je ſawěſcze wěrna; tuta powjescz njedžiwa jenož na pocžaſne, naſhwilne ſweſelenje, ale na naſche cjaſne a wěczne ſbože, wotewr jej wutrobu!

A kotra je tuta powjescz? Khrystuſ Žeſuſ je do ſwěta pſchischoł, hręſchnikow ſbožnych ſežiniež. Hlaj, to je ta powjescz, kotruž ſenjewy jandžel na Bethlehemſkich honach paſthyrjam pſchipowjeda: „Njebojcze ſo, hlaj, ja pſchipowjedam wam wulke wjehelj, kotrež wſchemu ludu ſo doſtacž budže; pſchetož wam je ſo dženža tón ſbožnik narodžil, kotryž je Khrystuſ, tón ſenjes w Davitowym měſeže.“ Tutoń ſbožnik bě hižo, předy hacž je do tuteho ſwěta pſchischoł. W ſpocžatku bě to ſłowo, a to ſłowo bě pola Boha, a Bóh bě to ſłowo. Won věſche w Božim

ſchtaſcze, Bohu runy a w ſjenocženſtwje ſi Bohom ſbožny. Alle ſwět běſche njebožowny. Něz ležesche na Bethlehemſkich honach, jako tam paſthyrjo ſwoje ſtadla ſtražachu, a něz běſche tež we hlowach a wutrobach člowjekow. Něz nje-wědomoſcze a pſchivěry, wotrocžkowſtwia a njeſpočnoſcze ležesche na Božim ludu, kiz běſche něhdyn tak wyſoko wob-hnadženy, ale nětko tak hliboko padnył, pſchetož woni běchu ſawutleni a roſpróscheni jako wozh, kiz žaneho paſthyrja nimaju. Něz ležesche tež na pohanach, duchowna něz nje-wěry, kotrejž nicžo wjazy ſwjate njebe, pſchivěry, kotraž ſo wot kózdeho jebarja ſaſlepicež dashe, hręſchneje ſlaženoſcze, kotruž žadyn blyſtcež ſwokowneje ſdželanoſcze njemožesche pſchikryež. Cžemnoſcž pſchikrywashe ſemju a mrokota ludži; wſchitzh běchu wotſtupili a wſchitzh hroſni, žadyn njebe, ſo by dobre cžiniš, tež niz jedyn. Njebudže ſo Boži hněw ſi njebiež ſjewicž na wſchu bjesbóžnoſcž a njepraw-dosež tych ludži?

Bóh džesche ſi ſwojemu ſynej:

Cžaſ žada moju hnadu;  
Dži na ſemju, mój najlubſchi,  
Daj khudym ſbožnu radu,  
Tim pomhaj ſi hręſchnej ſtyskuoſeže,  
Wjedž jich ſi tej ſmijertnej hórkoscze,  
So ſi tobu živi budža.

A Khrystuſ Žeſuſ je do ſwěta pſchischoł, hręſchnikow ſbožnych ſežiniež. Snajech wjetſche wjehelj, kotrež mohlo ſo člowjefſtwu doſtacž? Hdyž khudym, kotryž ma ſo cjaſ ſi ſuſu bědžicž, powjescz doſtanje, ſo je bohaty

Injes jemu wulki pjenjes wota, a jo ia jasnoč wo wschedny khlēb nětko kónz, to je wěscze sa njeho wulke wjeſele. Hdyž khor, kótryž hido dolho we wulkich boloſzach czerpi a kótryž wschemozne ſredki nałożiwski tola žaneje pomožy njeje namakał, wo lekarju ſkłyschi, so jemu lekarſtwo pschinjeſe, kotrež ſ wěſtoſcę móz khoroscze ſlemi, njeje to ſa njeho radoſcz? Hdyž jath, kótryž je ſ jaſtowom na czaſ ſtiwjenja khostany, kótryž teho dla žaneje nadžije nima, ſo moħł hdy ſtoteje ſwobodnoſcę ſaħo wužiwacż, kralowski wukas doſtanje, ſo je khostanje jemu ſpuschczené, njeje to wulke wjeſele? Ale tola wschitko tuto wjeſele je jenož kradne pornjo wjeſelu, kotrež hodowna poviſecz w naħ ſbudži: Khrystuſ ſeſuſ je do ſweta pschischt, hręſchnikow ſbōžnych ſeſinicz. Tamny kħudj dyrbi ſwoj wotkaſaný pjenjes wostajicż, hdyž tutón ſwet wopuſchczi; tamny khor mōže ſo ſwojeje ſaħo namakaneje ſtrowoſcę jenož kħiwiſu wjeſelicż, pschecziwo ſmierczi njeje žaneho lekarſtwo; tamny wohnadžený ſo ſwojeje ſwobody wěčnje njebudże kħwalicż, w ſmiertrnym bědzenju mózniſchi ſ njeju pschistupiwschi jeho powiedże, hdyž ſnano njebudże hicż chycż: ale ſbōžnoſcż, wot Khrystuſa nam pschinjeſena, pschētraje wschitke pschemenjenja czaſa, wona pschewodžuje naħ do tamneje wěčnoſcę, haj tam jeje krafnoſcż hafle połnje doſtanjem. Duž wjeſeleje ſo, wschitzy wěrni, wjeſel ſo, ſchtóž ſamóže, na naħ Bóh wscho wažil je!

Smy tajkeho ſvoža něhdze ſaħlužili? Hręſchnik a ſbōžny, to po naſhim roſomje a ſhonjenju ſo njeſnieſe; ſo je hręſchnik ſatamany, to ſda ſo nam po prawje bycż. Schto bychmy ſebi wo čłowiſkim ſudniku myħlili, kótryž ſloſtnika, kotrehož wina je zyle ſjawna, puſcheſi, haj czeſczi a jemu woſebite dobroty pschisħudži? A hlaſ to cžini ſeſuſ. To je potajnstwo Božej hnady, kotrež je ſkhowane bylo wot ſpocžatka ſweta, nětk pač je ſſewjene jeho ſwiatym. Njechali tajkeje hnady ſo ſradowacż? Wſchitke dary, ſ kótrymiz je čłowiſka luboſcž w tuthich dnjach eže woſbožila, ſu jenož ſnamjo njeurjetniweho dara Božej luboſcę, a njebyli žadny čłowiſek luboſcziwoje ſo na tebie dopomnił, th ſy tola bohaty, hdyž ſy we wěrje ſebi teho wěſt: Khrystuſ ſeſuſ je do ſweta pschischt, tež mje ſbōžnego ſeſinicz.

Duž wjeſel ſo, th kſchecžanstwo  
A ja to Bohu džakuſ ſo!  
Budź bjes hręſhov a bjes ſloſcze,  
Wot kótryž wumozeny ſy.  
Wjedž ſtiwjenje we ſwiatofſci  
Tu temu džesczu ſ luboſczi.

Hanjen. Mr ſaſał-Hrodžiſčežanski.

### Jesuſ ſchit wěry.

Hlōž: ſeſuſ moja nadžija.  
Wěry ferschta, ſeſuſo,  
Wěry Bóh a čłowiſek wěry,  
Twojej' zyrlwie hrodžiſčežo,  
Kiz ſy jej we nuſach ſwěrny,  
Duž ſo w twojim mjenje my  
A wótzej w nuſy wołamny.

O ſak nuſa wobdawa  
Naħ psches njeſchecželov ležnoſcž,  
S njej' nam nichto njeponha,  
Hacž th ſeſuſ, psches twoj' ſwěrnoſcž.  
Psches ſeſuſa prokym:  
Wótcze pomhaſ w nuſy.

Na twój hamt nětk ſapominai  
A ſwiaſt, kiz ſy ſ nami cžiniū,  
Nam wschedm hnadrne aopomhaſ,  
Ssy ſo nad nami rad ſmilil!  
Daj wschak twoje ſłowa ſam  
Wěrič naſhim wutrobam!

Twoje ſłowo wot naħ dže,  
Dokelž ſmij ſo pschecžili;  
Twoja hnada wjetſcha je,  
Hacž hręch, kiz ſmij načzinili:  
Tón nam wodaſ ſ luboſczu  
S twojej wulkej ſmilnoſcžu.

Njeſchecžel jaž' hordži ſo.  
Pomhaſ, ſeſu, jeho pobicž,  
W wutrobje nam ſkaſy wjcho,  
Duchu moricž a ſo ſlobicž;  
Schtož ma wěrnoſcž, ſbōžny je,  
To wón hani, ſazpije.

Šwet ſo ſa tym njeprashcha,  
Hacž je wěra cžista, prawa,  
Haj ſo ſamón wužmęſcha,  
By nam ſ wutrobj ju wħal:  
Jeſu, pomhaſ ſ hnadrn nam,  
Wobroč ſaſhne wučbz ſam!

Jeſu, roſhwęcž wutrobj  
Pſches toh' ducha 'twojej' hnady!  
Wučżet ducha njeſwery,  
Wodaſ nam wschedm hręſhne padj,  
Taž ſo junu ſbōžni my  
A wěčnoſcži dom dónđemy.

Ernst Helaž.

### Hodowne napominanje!

**G**erock, tón ſławny předař Božeho ſłowa, prajesche we jenym hodownym předowanju ſ kletki tele ſłowa: "Haj hiſheče jene moji lubi, ja proſhu, ſo ſo njebyſheče ſ temu ſmeli! Hdyž czi ſtari molerjo tu ſwiatu ſwójbū moſowachu, we hródzi w Bethlehemje, woni njeſapomniču we cžmowej ſadnej hródzi, teho wóbla a howjadla, na kótryž tež kruch ſwěla teho džiwnego ſwěla padasche. — Njeſyrbjal to nam tež napominanje bycž na tym wulkim ſwiedzenju teje luboſcę kſchecžianſtwo? Njeſapomniče tež waſchich domiaſzych němých wužwarzow, ſmilcze ſo tež na tych ſdychowazych wbohich ſtwarjenjach, njeſzecze jenož we ſhmifim ſněhu tym hłodu czeſpjaſym ptacžam jich pižu psched wokna, ale kóždy czaſ ſebi pomylcze na te ſłowa: Prawy ſmili ſo na ſwojim ſlocze; nječwiluſeže žane Bože ſtwarjenja a wſniče tež te ſwěrjata pod ſwoj ſchit pschecziwo nječuzcziwym cžwilowanju! Pschetoz Bóh je ta luboſcž, tač předuje nam dženža ſwiedzeni hodoſ. Tón ſnies je wſchitkim dobročiwy a ſmili ſo na wſchitkach ſwojich ſtukach."

### Njebeſche to ſpodžiwnje?

**N**orwegijski lódžnik, kiz běſche psched jendyňadwazyci ſetamí ſwoju domiſnu wopuſchcžil, a ſa 16 ſet ſwojej macžeri ničžo wjazy pižal njebeſche, kholdeſche na Boži dženž rano we jara wulkich ſtysknoscžach we Cardiff, teje wulkeje morskeje pschiftau ſchi brjohach Waleskeje wokoło. Wón pschiidže nimo zyrfwje, ſpěwanje we njej pschinuczi jeho ſaſtupicž. Tam duchowne woſjewi, ſo budže na pschichodnym dnju ſwiedzeni ſa morjakow (Seelente) wotdžeržany, na kótryž wón wſchitkach pschitomnych pschecželne pscheptrichowasche. — We poſtajenej hodžinje pschiidže tež tón lódžnik. Papierka bu jemu data, na kotrejž cžižlo 400 ſtejſeſche. — Na tute cžižlo doſta wón jene wołmjanie ſchtrykowane rubjeſhežo jako dar. Wone jemu žane wjeſele nječinjeſche, a wón je mało wobledžbowasche, predy pač, hacž ſo wječor do łoża lehny, wſa je wón ſaħo do ruki, ſo by je wobhladał. Duž namaka liſt, kiz bě ſ njeju pschischt, a jako napižmo ſtejſeſche na nim: "Sa teho morjaka, kiz tutón dar doſtanje", — wón tón liſt

Wón h̄wjecz̄i h̄wojich bratow,  
Tich mózne poſylnja,  
Da njevinu jim ſaſo,  
Kilž běſche ſhubjena.  
We poczinkach tež k̄hodzic̄  
Wón h̄wój lud ſhotuje,  
Tich na prawy puc̄ wodzic̄  
Nětk Bohu ſpodobnje.

Mój ſbōžnik narodženy,  
To moja čeſeč budž tu.  
Tež ja h̄ym wuſwoleny  
Nětk jeho h̄wojomſtwu,  
Se prochá h̄ym nětk stanhl,  
Nětk bójſku myſl tež mam.  
Mje ſt njebeſzam je czahnył  
K tej doſtojnosc̄i tam.

Wón je mi wodzēt h̄werny  
Na ſchczeschny živjenja.  
Mje woſmje junu ſ hnady  
Dom k ſebi do njebia.  
Mój troſcht je we czeſpjenju,  
Mi h̄wetlo w czemnoſci.  
Mój krédnik we h̄wédoninju,  
Mi pomož we h̄mjerczi.

Erni ſelaz̄.

### Wſchelake ſchtanty.

(Poſractzowanje.)

II.

Wſchelakosc̄ ſchtantow je wulžy wažne a dobre. Psche-  
tož ſo by ſebi Boža wola na ſchluſtu czlowjekow myſlic̄ mohla,  
je czifcze njemózne. To ſo prečz njeboži, ſo ma wſchelakosc̄  
ſchtantow, kajkaž ſo husto w živjenju ſjewi, neschto wobežezneho  
a njeſcheczelneho a ſo ma to h̄woje ſadžewki.

Ale hd̄y bychmy na dobo njerunoſcz ſchtantow ſběhnyli, krala  
a proſcherja na tón ſamy ſchodziſt poſtaſili, jim jich myſl a czueſza  
wostaſili, kaž tež jich brachi, bychmy ſo ſbožowniſcho meli? ſſu-  
to te ſwonkowne ſchtanty, kotrež naž njeſbožownych czinja a niz  
wjele bóle ſnutkowne brachi, kij na ludzoch wiſaja? Něko dobreho  
by ſo ſhubilo, hd̄y bychmu wſchitke ſchtanty rune bylo? Něko  
kóždý druhemu ſ tym darom ſluži, kotrež je doſtal; něko ſo džela  
a powołania ſu tak roſdželene, ſo ma kóždý h̄wój dobytk; to by  
potom wſchitko njemózne bylo. Runę ſchtanty maja te ſame prawa,  
te ſame pschiſlužnoſce; kajki ſchiant byſcheze wuſwolili, ſo byſcheze  
do njeho wſchitko hrromadže ſejiſchczeli, ſchtož je ſ czlowískemu ſbožu  
trěbne? Njeſch je to ſchiant bjes wſcheje staroſcze, njeſch je to  
ſchiant, kotrež by ſebi kóždý na přenje poſladanie pſchal — ſchto  
budže potom waſche džecži roſwuežowac̄, wy ſtarſchi budzecze to  
ſhami móz? Šchtó budže ſo ja ſjawný porjad ſtarac̄? Budže  
to kóždemu ſhamemu mózno abo budže to ſjano czifcze wſche? Šchtó  
pſchinjeſe pomož pſchi czeglikh khoroc̄zach? móže kóždý ſham  
h̄wój lekar' byc̄? Šchtó budže tyfazore, husto mało widzane  
pkužby na ſo wſac̄, kotrež něko nam wſchitkim ſ lepschemu pſchindu? Móže jedyn wſchitko dokonjecz? Tola doſcz! Wy widzicze, to  
njebychmy hotowi byli, hd̄y bychmy tele praſchenja dale wjeſez  
chylí. ſſnano ſwonkowne derjehicze czlowjekow by njemózne bylo,  
hd̄y by njerunoſcz ſchtantow pſchetaſla; ale hiſcheze wjele bóle  
placžilo wo ſnutkownym, dñchownym ſbožu. Něko někotſii wuměl-  
ſtwa a wědomnoſce plahuja, druhý te ſhwélo wužiwaja, kotrež wot  
teho wuſhadža. Něko jedyn džel polo wobdzela, druhý polo ducha  
a wutroby. Něko wſchelakosc̄ ſchtantow na to ſkutkne, ſo ludzo  
pſchiſlužnoſce bjes ſhobi na ſo woſmu, ſo woni ſkutki dobrocz-  
woſce a luboſce dokonjeja, ſo h̄woje wutroby ſ dobym počzinkam  
wobrczują, ſo ſebi ſ tym wjeſhela ducha a wutroby pſchihotuja,  
kotrež ſ tajkeho towarſchneho wobkhadženja wuſhadžeja. Šchtó  
njechal poſnac̄, kaf by to czifcze hinał bylo, hd̄yž njeby ſjana  
ſwonkowna a ſnutkowna wſchelakosc̄ wjazdy byla. Potom byſchtej  
njewědomnoſcz a pſchiwera duch ſac̄milej; potom byſchtej nječueſzi-  
woſce a ſebičnoſcz we wutrobie bydlilej, potom by ſu ſnutkowna  
ſbožownoſcz ſhubila, kotrež wuſhadža ſ njeſkónečeje roſwiwaňſkeje  
lhmanoſce naſchego czlowíſkeho byc̄a a hakle potom njeby we

wſchitkach thchle ſadžewkach ryc̄ byla, hd̄y bychmy pač jañdželjo-  
pač ſtovzata byli. Kaž dołho ſmy my czlowjekojo, móže jenož  
wſchelakosc̄ ſchtantow naſchej pſchirodže (naturje) pſchiměrjene byc̄,  
móže jenož wona nam woprawdze te wužitki poſticeſc̄, kotrež naž  
woprawdze ſbožownych czinja. To ſo prečz njeda. To je nowa  
pſchicžina ſ džakownoſce ſ pſchecžimo Bohu, ſ luboſezi a čeſeſzenju  
naſchich ſhubczlowjekow, ſ ſpoſkojnoſce ſ ſluženju kóždemu. Jenož  
blaſni móža ſo njerunoſce ſchtantow ſtovac̄; kotrež je ſa wulke  
a zyłe wažna, nuſna a dobra; jenož ſonjerjo pſcheja ſebi  
kwětny porjad, kotrež móhl ſo jenož ſa jañdželom hodzic̄. Mudry  
Rſheſejian ſluži radſcho zpěmu ſ tym darom, kotrež je doſtal; wón  
czini čeſeč kóždemu, boji ſo Boha, lubuje bratrow, čeſeči krala.  
(Poſractzowanje)

### Na Hody.

K Hlóž: Božo, knjeze teho h̄weta.

Wſchelakosc̄ ſchtantow teho h̄weta  
Dženž ſo wſchitzh ſradujmy,  
Dokelž je na kónzu lěta  
Boži ſhy nam poſlany,  
Kotrež ſ połnej luboſežu  
Denž ſ nam pſchischoł na ſemju.

Ach ſchto ſo nam dženža ſtało,  
Czemy ſ prawdu wopomnicž:  
Bože džecžo ſo ſ nam dało,  
S Bohom chze naž ſjednočiež,  
Dokelž ſhy my ſ hřechami  
Boha knjeſa ſrudžili.

W Bethlehemje tam w tym měſeče  
Teho krala Davita,  
Marodžený budže wěſeže,  
Wěſchczil Michta propheata,  
Bože džecžo kij ma pſchitcž  
A h̄wój lud v'dže ſbōžny ſežin'cž.

Lubij Jeſu! Bože džecžo,  
Kij ſ nam dženža pſchischoł ſy,  
A wot doma ſ domej lecžo  
Wjeſ'le wſchudžom njeſeſch th,  
A tu ſ twoj'mi darami  
Wſchitkach kraſnije ſvjefzelish.

Boži jañdžel, kij ſo ſjewi  
Tam na polu paſtym, ſteji  
Njeſch dženž a tež pſchecž ſteji  
Bližko nam wſchém hřechnitam,  
To ſ nim hody h̄wjeſzimy,  
Halleluja ſpěwamy.

Kaž ta hweſda wſche doma,  
Hdžež ſo Jeſuſ narodži,  
Tak njeſch wſche kóždoh' ſchtoma  
Dženž ſo tež nam ſablyſcheži,  
Kij ſo ſ hodam wupjſchi  
K jeho čeſeči ſaſhwecži.

Bohu čeſeč we wjžokosc̄i,  
So nam ſyna wobradžil,  
Kij wot czertowſkeje ſlojež  
Naž by h̄wero wužiſcžil,  
A nam h̄wój raj njeboſeki  
Zum wſchitkim wobradži.

Deutscher w Porschizach.

### Wſchelake ſ bliſſa a ſ daloz.

— My lubym čitarjam lětujc̄ ſzíplo — 52. čzíplo naſchego  
„Pomhaj Boh“ pſchepodam. Sažo je naſchje njeđeſte ſlojenio  
lěto do naſchich ſherbſkich domow k̄hodžilo. 8. lěto je ſo něko  
wobſamko. A hd̄yž móžemy ſ radoſežu wuprajičz, ſo je ſebi na-

sche lopjeno lěto a wjazd pscheczelow dobylo, je nam to spokoja ze  
kwědczenje, so je tu potrjebnoſć byla, so býchu naſchi Sſerbia  
ſtwoje njedželske natwarjaze čitanje w ſtwojej lubej maczérnej rěči  
meli. Do ſerbského doma ſluſcha ſerbski čaſkopis! „Němſki  
ſuſod“ w Hamburgu wuſhadžazd je wěſcze tež dobrý njedželski  
ſpis — ale najprjedy ſa Němzow. To by tola jara njeprawje  
býlo, hdyn býchu ſebi Sſerbia „ſuſoda“ džerželi a niz naſche  
ſerbske „Pomhaj Bóh“. Hdynž chzedža ſebi pódla tónle němſki  
čaſkopis džeržecž, ſo to wobaracž njemóže, ale na prěním měſcze  
ſluſcha do ſerbského doma naſche ſerbske lopjeno. K temu džě  
tež „Pomhaj Bóh“ woſebje na naſche ſerbske wobſtejnoscze džiwa  
a ſo na naſchich ſerbskich čitarjow pſchiprawuje. My proſymy  
lubnych čitarjow, ſo býchu nam tež na nowe lěto ſwěrni wostali  
— ale niz jenož to — ale ſo býchu ſo mjes ſwojimi pſcheczelemi  
a ſnathmi tež pržowali, nam nowych čitarjow dobycz. My tule  
próſtu ſtwoje dla njewuprajimy, dofelž mamy pſchi wudawanju  
naſcheho lopjena pjenježnych woporowa a dofelž tež ſami  
ſa ſo ničo njerodžimy ſa wſchu prózu, ale lubnych čitarjow  
dla, ſo býchmy jim ſferje a huſcžischo rjane wobraſy podacž móhli,  
hdynž by jich licžba pſchibjerała. Naſche wutrobne pſchecze pak  
klincži do lubnych ſerbskich domow, do naſcheho lubeho ſerbského  
luda: Bóh daj ſbože na to lube nowe lěto! — Naſche  
Pomhaj Bóh móže ſo ſkaſacž pola kóždeho knjeſa duchowneho, kaž  
tež w pſchedawařiach „Sſerb. Now.“ na wſach wonfach, dale  
móže ſo tež ſe „Sſerbskimi Nowinami“ hromadže jako „pſchiloha“  
žadacž a we wudawařni „Sſerbskich Nowinow“ pola knjeſa  
Gsmolerja w Budyschinje je kóždu ſobotu dostacž.

— Lužiske předařke towarzstwo w Lipsku je ſwoju lětnu roſprawu roſejelalo. Swjekelaze je ſhonicz, ſo je Gorabitum pod vodženjom knjega Wiczaſa pilnje dželało. S hnuthymi ſłowami ſpomina ſo tež na ſmijercz naſcheho njeſapomnитеho wótcžinza Šmiſcha.

— Bibliſſki pucznik na nowe lěto je wuschoł. Knjes archidiaconus Guda je jón ſaſho naſchemu ſerbskemu ludej ſestajal. Je to 37. lětnik. Pschedzhyda naſchego ſerbskeho lutherskeho knihowneho towarzſtwia, knjes farař ryczeř Šafub podawa roſprawu wo naſchim towarzſtwie. Najpriyedý ſpomina ſo w luboſczi na naſchego Žmijcha, kotrež je tež naſche knihowne towarzſtwo ſ źivjenju ſhudźil. Hnute džak ſo jemu do rowa praſi. A naſch zyly ſerbski lud runje w tych dnjach želniwje ſaplaſkuje pschi rowje naſchego lubeho wótczinza, hdijž je ſo lěto minhlo, ſo Bóh jeho wotwoła ſ jeho ſwérneho a njeſprózniweho ſkutkowanja ſa jeho ſerbski lud, kotrež ſ horzej luboſcžu lubowasche. Poſledni bibliſſki pucznik je hiſcheže roſdželował pschi Draždžanskim ſerbskim ſemſchenju 2. adventa — a ſo tehdom wutrobnje wjeſzelesche na lětische jubelske ſerbske ſemſchenje. Bóh bě hinaſ wotmyſlił a ſwón ſwjecži ſwoje Bože ſlužby we tamnej wěcznoſczi. Na jeho město je jako pschedzhyda knihowneho towarzſtwia naſch drohi ſerbski wodžer farař Šafub ſtupił. Město- pschedzhyda je farař Gólcž w Budyschinſku, poſladnik kaplan Sarjenk a piſmowjedžer farař Kſchižan w Hodžiju. Dokelž ſo pódla pucznika knihow wudalo njeje, nimaja ſobuſtaſh na lěto 1898 pschinioſchkom ſaplaſciež. Pucznik ſa nich na lěto 1898 bu wot njenjenowaneho pschecžela towarzſtwa ſaplaſzeny. Na nowe lěto doſtanu ſobuſtaſh rjane knihy wot knjesa fararja Waltarja we Wóſlinku ſpiſhane, kotrež ſu hižo cziſchczane a ſo w prawym čaſzu roſnoscha.

# Męsctwo po jubileju śmierkownego misjonistwa mjes Gserbami:

wo rošrčenju wo „ſaſoženju ſaſhydlenja diafoniſky.“  
(Poſtracžewanie a ſtónczenje.)

## (Połączowanie a sfonczenie.)

A: Geli so žane ſbytkne danje hotowe njejšku, to hinač možno njebudže — a tola 1. a 2. njetrjebam, hdyž druhe žorla bohacže ſo žorla — to pač mamy woczątowacž. Hłowna węz woſtanje, ſo ſami my ſwobodne dawki luboſcze ſebi naſladžem.

B: Rafał chceś to wyjaśnić?

A: Sažo jara jednorje: ty fóždý džen 1 nowy pjenježt na bot wošmiesch, abo hdvž to tebi šo njenubi, fóždý týdžen 7 abo mojedla 5 abo -2 a dasch tute pjenježti dvib a dvib běžecž do domjazeje abo zýrkwinſkeje follektý abo do zýrkwinſkeje „ſchflicžti“, ſchto měniſch ty, fajka rěka dýrbi naſtač ſ tutych wschěch frjepkow, hdvž ienož 500 ſobuſtamow woſadý po tym cžinja?

B: Wulfotua mysl, jenož ſo džiwam, ſo na nju hiſcheže ženje pſchiſchoł njejšym. Měj džaf fa nju, to njedýrbisč mi dwójzj prajicž. Nětč jaſny pucž widžu a wſchitfe dwěly czechnu — tola jene praschenje hiſcheže mi domol: njebudže ſwonkowne miſionſtwo pſches to czerpjecž, fa ſotrež w naſchej woſadže džafa hódná žiwa mysl kniježi.

A: Prawje, so to pſchispoſomniſch, ale ſ tajfemu wobmęſlenju  
žana pſchicžna njeje. Žow płacži Šuijesowe ſłovo Math. 23, 23:  
To dyrbjato ſo cžinicž a to druhe njewostajicž.

B: Ša rošumju, to je ta prawa ſaſada. Šak mohl tež ſchtó  
prajicž, ſo czi pohanjo k jeho wutrobie bliže ſteja, hacž czi fhori  
a czerpjažy ſobubratſja a ſotry, w bližſchej fuſkodnej hčje, w ſam-  
nej wþy, w tej ſamej woſadže. S najwyschſcha móžemt prajicž:  
wobej ſtejitej mi bliſko a ſtej mojeje pomožy a luboſcze runje tak  
potrěbnej. — Na mni ujebuđe pobrahimacž, — a ja ſo hižo  
w duchu wježelu na tón woſomik, w ſotrymž te rjane wotmyžlenje  
pod živým dželbracžom — faž ſo nadžiju, ſo doſtutka ſtaji. Šak  
buđe potom noivý duch pſches naſchu woſadu ſradowacž a wſchitfe  
ſtawý twjerdscho ſjenocžicž w ſlužazej luboſczi, w radoſczi na  
pomhanju, ſak něfotre džafne poſláníe prózu diafoniþy ſaplačžicž,  
faſ něfotry xt ju žohnowacž! — Tola ſchto rěču, ja czinju jafo  
by wona hižo mjes nami ſtutkovaſa. —

A: Ja ſu nutrnije wjeſelu, ſo moje ſklowa tajfu fhmanu rolu ſu poła tebje namakaſe, hdvž tebje taſ ſahorjeneho rěcžecž hlyſchu, taſ połneho dowěrjenja do pſchichoda hladacž widžu. — A wopravdže: tež ja dželu twoju dowěru. Moja fhrobloſć hſchcze fuſt dale dže, to nochzyl pſchi tej ſtadnoſćzi tebi ſamjelczeč: Ty wſchaf tež wěſch, taſ druhdy kſheſcžijan abo kſchescžijanka, tu fhwa-lobnu myſl ma a tež wiwjedže, w ſwojim teſtamencze wjetſchi kapital 100 abo 1000 abo wjazy hrivnow poſtajicž ſa dobre, ſuniſte wotpohladu. — Budar je jedyn ſ tajſich, kóždemu mjes nami ſnaty — a tajſich, fiž ſu žohnowani ſ čožnymi ſublami, ale ſnanø niž ſ džecžimi, many tola tež mjes nami, hdvž ſu tež žadni, — ty hižo hudasch, ſchto ja měnju — taſ duſchnje by bylo, hdvž bychmy ras w nowinach čitali: N. N. ſ B. . . . woſhadu je 1000 hr. poſtajil ſa ſkutk woſhadneho hladanja fhorech abo ſa ſnutſkowne miſionſtwo ſwojeje woſhadu — kajſi pomník, drohotniſchi a wobſtajniſchi hacž marmorow by ſebi ſ tym ſam ſtajil we wutrobach džakowneje woſhadu! Potom njeby ſam o njemóžno bylo, teho abo tamneho fhoreho ſ wotfhorjenju do ſupjelow pó-ſlacž. To paſ je jenož tajſa naſhwilna myſlicžka, fotruž ta dobra wěž w mojej wutrobie wubudži. Prěnja praktiſka frocžel nětko je, ſo moje dla wubjerf do žiwjenja ſwołamy, fiž poſkadnižu ſaloži.

**G:** Tak wjele hacž w mojej možyh steji, chzu čžinicž. Do předka na štutſ, to dyrbi nětk našče heſlo rěfacž w Božim njenje!

St. IV B.  
Příspomienky redaktora: My dobru mysl spisacza, fiz je nam nastavť pschiposla, rad pschiposuwamy, ale dyrbimy tola wusnacz, so tež nasci Sserbia tak frótko njewidža, so njebych rad scho diafoničy w swojich wožadach wohladali, ale ta wěz ſo tola praktyczny tak lóhko njepſchewjedže a zyrfwinske pschedstejerſtwo, fotrež mělo tu wěz wuwjescz, dyrbi tola pienježny, sa pschichod rukowazny podložk w rukach měcz. My prošymy wo dalsche nahlady k rospominanju!

# Мѣсто въ воспоминаніи.

Hnadne durje pschezo wotewrjene steja, ale Boži wotpohlad  
nijeje, ludži s nimi nuts čjericž.

Dalische dobrovolne darh sa wbohe armenisse kyroth:

N. N. w Hrodźischcu 1 hr.

W mieniu wóchich szrotów prají wutrobný džaf

Gólcz, redaftor.

„Bombaj Bóh“ nieje jenož pola śnieśom  
duchownych, ale też we wszelkich pschedawarnjach  
„Gherb. Nowin“ na wszakach a w Budyschinie  
doftacz. Ma sichtwórcz lěta płaczi móz 40 np.,  
jenotliwe čišla so po 4 np. pschedawaju.